

.....
pieczętka Szkoły Doktorskiej

**OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
W SZKOLE DOKTORSKIEJ**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Współczesne szkoły psychoterapii w kontekście teorii socjologicznych i antropologicznych Contemporary Psychotherapy and Socio-Anthropological Theories
Język wykładowy	polski
Tytuł/stopień naukowy prowadzącego	doktor
Imię i nazwisko prowadzącego	Grzegorz Kubiński
Rok akademicki, semestr	2025/2026. II
Dyscyplina której dotyczy przedmiot	Socjologia, nauki społeczne
Liczba godzin dydaktycznych	12
Liczba punktów ECTS	2
Sposób zaliczenia przedmiotu (zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin)	Zaliczenie ustne
Warunki zaliczenia	Obecność, aktywność na zajęciach, zapoznanie się z literaturą
Warunki zaliczenia dla obcokrajowców	Attendance at classes, active participation in classes, familiarization with the literature. Oral exam.
Treści realizowane podczas zajęć Proponowany kurs ma na celu analizę koncepcji i technik współczesnej psychoterapii w szerszym kontekście nauk humanistycznych i społecznych – antropologii oraz socjologii. Tematyka kursu koncentruje się głównie na współczesnych szkołach terapeutycznych (ACT, TSR, CBT, MBSR, DBT, NVC, EFT itp.) choć z uwzględnieniem podejść bardziej klasycznych jak logoterapia czy Gestalt. Proponowany zakres tematyczny: 1) Kwestia języka– refleksja nad językiem jako narzędziem poznania świata klienta/pacjenta; analiza języka w kontekście relacji terapeutycznej; wybrane społeczne teorie języka. 2) Refleksja nad pojęciami m.in.: „narracji”, „traumy”, „pamięci”, „tu i teraz” – jak rozumiane są w perspektywie społecznej i antropologicznej; różnice i podobieństwa w konceptualizacji tych terminów.	

- 3) Archaizacja terapii – analiza odniesień współczesnych koncepcji terapeutycznych do form myślenia prelogicznego, magicznego, ludycznego; inicjacyjne i rytualne elementy terapii.
- 4) Terapia i współczesne idee społeczne – w jaki sposób terapie nawiązują do współczesnych koncepcji społecznych (feminizm, ekologia, postmodernizm).
- 5) Jednostka i grupa – analiza psychoterapii i socjoterapii w kontekście mikrosocjologii i teorii grup

Materiał do analizy to literatura przedmiotu podawana na zajęciach, m.in. Steve de Shezer, John Teasdale, Gabor Mate, Donald Kalsched, Steven Hayes, Victor Turner, Julia Kristeva, Giles Deleuze, Catherine Malabou.

Literatura

Przykładowa literatura:

1. Alexander, C. J., (2010). Znaczenia społeczne. Studia z socjologii kulturowej, tłum. S. Burdziej, J. Gadecki. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Nomos.
2. Berge, P., Luckmann, T., (1983). Społeczne tworzenie rzeczywistości, tłum. J. Niżnik. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
3. Berne, E., (2004), W co grają ludzie. Psychologia stosunków międzyludzkich, tłum. P. Izdebski. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Chrzastkowski, S., de Barbaro, B., (2011), Postmodernistyczne inspiracje w psychoterapii. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
5. Clifford, J., (2000). Kłopoty z kulturą, tłum. E. Dżurak. Warszawa: Wydawnictwo KR.
6. De Shazer, S., (2013). Kiedy słowa były magią,
7. Frankl, V. E., (2017). Lekarz i dusza. Wprowadzenie do logoterapii i analizy egzystencjalnej, tłum. R. Skrzypczak. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
8. Garfinkel, H., (2007), Studia z etnometodologii, tłum. A. Szulżycka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. Geertz, C., (2005). Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej, tłum. D. Wolska. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
10. Gelsko, J. Ch., (2011). Relationship in Psychotherapy. The Hidden Foundation of Change. Washington: American Psychological Association.
11. Gergen, K., McNamee, S., (red.), (2006). Therapy As Social Construction. London: Sage Publications.
12. Goffman, E., (2006). Rytuał interakcyjny, tłum. A. Szulżycka. Warszawa: Wydawnictwo PWN.

13. Herzfeld, M.,(2004). Antropologia. Praktykowanie teorii w kulturze I społeczeństwie, tłum. M. Piechaczek. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
14. Jung, C. G., (1994). Zasadnicze problemy psychoterapii, tłum. R. Reszke. Warszawa: Wydawnictwo KR.
15. Kabat-Zinn, J., (2009). Życie. Piękna katastrofa, tł. D. Ćwiklak. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
16. Lacan, J.,(1998). The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis, tłum. A. Sheridan, New York: W.W. Norton
17. Levi-Strauss, C.,(2000). Antropologia strukturalna, tłum. K. Pomian. Warszawa: Wydawnictwo KR.
18. Martin, K., (red.), (2019). Psychotherapy, Anthropology And The Work Of Culture. New York: Routledge.
19. Mate, G., Mate, D., (2022). Mit normalności. Trauma, choroba i zdzwonienie w toksycznej kulturze, tłum. P. Cieślak. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
20. Mauss, M.,(2001). Socjologia i antropologia, tłum. M. Król, K. Pomian, J.Szacki. Warszawa: Wydawnictwo KR.
21. Mearns, D., Thorne, B.,(2010). Teapia skoncentrowana na osobie, tłum. M. Cierpisz. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
22. Turner, V., (2010). Proces rytualny, tłum. E. Dżurak. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
23. Van der Kolk, B.,(2018). Strach ucieleśniony. Mózg, umysł i ciało w terapii traumy, tłum. M. Załoga. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
24. Wachtel, P.L.,(2012). Komunikacja terapeutyczna, tłum. M. Kapera. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
25. Watzlawick, P.,(1978). The Language of Change. Elements of Therapeutic Communication. New York: Basic Books Publisher.
26. White, M., Epston, D., (1990). Narrative Means to Therapeutic Ends. London: W.W. Norton Company
27. Winnicott, D.W., (2011). Zabawa a rzeczywistość, tłum. A. Czownicka. Gdańsk: Wydawnictwo Imago.
28. Yalom, I.D., (2023). Psychoterapia egzystencjalna, tłum. A. Tanalska-Dulęba. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.

EFEKTY I WERYFIKACJA

* niepotrzebne efekty proszę wykasować i proszę uzupełnić w tabelce: Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w danej dziedzinie, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
W2	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
W3	zna i rozumie metodologię badań w danej dziedzinie	Forma weryfikacji: dyskusja, prezentacja przypadku
W5	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
U1	potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki i sztuki, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym lub artystycznym	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
U2	potrafi wykorzystywać w pracy badawczej / twórczej wiedzę metodologiczną, a w szczególności definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą lub artystyczną, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze lub artystyczne oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie wyników badań /działań artystycznych	Forma weryfikacji: dyskusja, prezentacja przypadku
U3	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę, dokonywać krytycznej analizy i oceny rezultatów badań, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym i ich wkładu w rozwój wiedzy, kultury i sztuki	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
U5	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym lub artystycznym	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne

U8	potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym, artystycznym i zawodowym	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
K1	jest gotów do krytycznej oceny dorobku właściwej dyscypliny realizowanej w ramach szkoły oraz własnego wkładu w jej rozwój	Forma weryfikacji: dyskusja, zaliczenie ustne lub esej
K2	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy / sztuki w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych	Forma weryfikacji: dyskusja
K5	jest gotów do podtrzymania i rozwijania etosu środowisk badawczych lub twórczych, w tym prowadzenia badań w sposób niezależny, respektowania zasady publicznej własności wyników badań naukowych i pracy twórczej z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej i twórczej	Forma weryfikacji: zaliczenie ustne lub esej

* niepotrzebne efekty wykasować

03.02.2026
data

Grzegorz Kubinski
podpis prowadzącego (prowadzących) zajęcia w ramach przedmiotu

Z-CA DYREKTORA
Szkoły Doktorskiej

dr hab. Paulina Rojek-Adamek, prof. UKEN

podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej